

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 368/04-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. marca 2005 v senáte zloženom z predsedu Ľubomíra Dobríka a zo sudcov Juraja Babjaka a Eduarda Bárányu prerokoval sťažnosť Mariána Slováka, B., zastúpeného advokátkou JUDr. V. D., B., ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní sp. zn. 9 C 114/00, a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Mariána Slováka na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 9 C 114/00 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Bratislava III p r i k a z u j e v konaní sp. zn. 9 C 114/00 konať bez zbytočných prietáhov.

3. Mariánovi Slovákovi priznáva primerané finančné zadost'učinenie v sume 10 000 Sk (slovom desaťtisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Bratislava III povinný mu zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Bratislava III je povinný nahradiť Mariánovi Slovákovi trovy právneho zastúpenia v sume 9 340 Sk (slovom deväťtisícristoštyridsať slovenských korún) na účet právnej zástupkyne JUDr. V. D. do pätnástich dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

5. Sťažnosti Mariána Slováka vo zvyšnej časti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. novembra 2004 doručená sťažnosť Mariána Slováka, B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. V. D., B., ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa § 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) Okresným súdom Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní sp. zn. 9 C 114/00.

Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 368/04-7 z 8. decembra 2004 prijal sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie.

Predseda okresného súdu sa na základe výzvy ústavného súdu, ktorá mu bola doručená 26. januára 2005, vyjadril, že okresný súd netrvá na verejnom pojednávaní pred ústavným súdom. Právna zástupkyňa sťažovateľa vo vyjadrení doručenom ústavnému súdu 2. februára 2005 oznámila, že netrvá na verejnom pojednávaní pred ústavným súdom.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd využil možnosť postupu podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a upustil od ústneho pojednávania, pretože vzhľadom na charakter posudzovanej veci, v ktorej je rozhodujúci prehľad spisu, nemožno od ústneho pojednávania očakávať ďalšie objasnenie veci.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, že 4. júla 2000 podal okresnému súdu žalobu o zaplatenie finančnej čiastky z prenájmu bytu proti odporcom K. M. (ďalej aj „odporkyňa v I. rade“) a PhDr. S. M. (ďalej len „odporcovia“). Okresný súd žalobu sťažovateľa 24. apríla 2002 zamietol. Sťažovateľ podal proti rozsudku okresného súdu 24. júla 2002 odvolanie. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozhodnutím sp. zn. 15 Co 416/02 z 11. marca 2003 zrušil rozsudok okresného súdu a vec vrátil na ďalšie prejednanie.

Právna zástupkyňa sťažovateľa zaslala okresnému súdu 1. júla 2004 urgenciu ohľadne stanovenia termínu pojednávania a 21. septembra 2004 podala predsedovi okresného súdu sťažnosť na prieťahy v konaní. Odpoveď predsedu okresného súdu na sťažnosť nebola sťažovateľovi k dátumu podania sťažnosti ústavnému súdu doručená.

S prihliadnutím na vzniknuté prieťahy v konaní spôsobené okresným súdom sťažovateľ vo svojom návrhu výroku rozhodnutia (petite) žiada, aby ústavný súd vyslovil porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v konaní sp. zn. 9 C 114/00 a prikázal okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných prieťahov. Zároveň sťažovateľ požaduje priznať mu primerané finančné zadosťučinenie v sume 100 000 Sk a náhradu trov právneho zastúpenia.

Ústavný súd výzvou z 21. januára 2005 požiadal predsedu okresného súdu, aby sa v zmysle ustanovenia § 29 ods. 6 zákona o ústavnom súde vyjadril k sťažnosti sťažovateľa. Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení z 28. februára 2005 uviedol prehľad úkonov vykonaných v predmetnej veci a vyjadril sa, že *„Podľa môjho názoru v predmetnej veci súd*

konalo plynulo s výnimkou obdobia od 24. 7 2003 do 15. 10. 2004. Toto obdobie je spojené so zmenou zákonného sudcu a nemožno ho preto označiť za zbytočnú nečinnosť. Konanie považujem za primerané okolnostiam prípadu z časového hľadiska a to vzhľadom na rozsah požadovaných dokladov a dve zmeny žalobných petitov. “

II.

Ústavný súd na základe sťažnosti sťažovateľa, stanoviska predsedu okresného súdu a najmä podrobného preštudovania spisu okresného súdu sp. zn. 9 C 114/00 zistil nasledovný priebeh a stav konania:

Sťažovateľ doručil Okresnému súdu Bratislava I dňa 4. júla 2000 návrh na začatie konania proti odporcom o zaplatenie finančnej sumy z dôvodu prenájmu bytu. Okresný súd Bratislava I vydal 26. júla 2000 pokyn na doručenie prípisu sťažovateľovi, že v danej veci nie je miestne príslušný, a 9. augusta 2000 spis postúpil okresnému súdu v zmysle ustanovenia § 105 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Spis bol doručený okresnému súdu 25. augusta 2000.

Okresný súd vydal 8. novembra 2000 pokyn na doručenie žiadosti o zaslanie kurzového lístka Národnej banky Slovenska zo 4. júla 2000 sekretariátu predsedu okresného súdu. Sekretariát predsedu okresného súdu zaslal požadovaný kurzový lístok 15. novembra 2000.

Okresný súd vydal 17. januára 2001 pokyn na doručenie výzvy sťažovateľovi na uhradenie súdneho poplatku v lehote 5 dní. Podľa záznamu o zložení bol súdny poplatok uhradený na depozitný účet 1. februára 2001. Okresný súd nariadil 13. marca 2001 termín pojednávania na 2. máj 2001 a vydal pokyn na zaslanie prípisu sťažovateľovi a Okresnému úradu Bratislava I, aby v požadovanej lehote zaslali písomnosti týkajúce sa predmetu konania. Zároveň okresný súd vydal 13. marca 2001 pokyn na doručenie návrhu na začatie konania odporcom, aby sa k nemu v určenej lehote vyjadrili.

Podľa úradného záznamu okresného súdu z 28. marca 2001 sťažovateľ nahliadol v uvedený deň do posudzovaného spisu. Okresný úrad Bratislava I doručil 9. apríla 2001 okresnému súdu požadované písomnosti a sťažovateľ doručil požadované písomnosti 12. apríla 2001. Odporcovia doručili okresnému súdu 18. apríla 2001 vyjadrenie k návrhu sťažovateľa.

Na pojednávaní 2. mája 2001 bolo vykonané dokazovanie vo veci a pojednávanie bolo uznesením odročené na 25. jún 2001 za účelom doplnenia dokazovania. Právna zástupkyňa sťažovateľa doručila okresnému súdu 11. mája 2001 písomnosti týkajúce sa predmetu konania.

Na pojednávaní 25. júna 2001 predniesli svoje stanoviská právni zástupcovia účastníkov konania a pojednávanie bolo uznesením odročené na 3. október 2001 z dôvodu neprítomnosti odporcov. Na pojednávaní 3. októbra 2001 vypovedali sťažovateľ a odporkyňa v 1. rade a pojednávanie bolo uznesením odročené na 12. december 2001 za účelom ďalšieho dokazovania.

Právny zástupca odporcov doručil okresnému súdu 11. októbra 2001 písomnosti týkajúce sa predmetu konania. Okresný súd vydal 22. októbra 2001 pokyn na doručenie prípisov týkajúcich sa posudzovaného konania. Odpovede na predmetné prípisy boli okresnému súdu doručené 14., 16. a 21. novembra 2001.

Pojednávanie 12. decembra 2001 bolo odročené na 20. február 2002 z dôvodu neprítomnosti zákonného sudcu. Na pojednávaní 20. februára 2002 bolo vykonané ďalšie dokazovanie vo veci a právna zástupkyňa sťažovateľa požiadala o zmenu petitu návrhu, pričom okresný súd uznesením pripustil zmenu návrhu a pojednávanie odročil na 24. apríl 2002 za účelom úhrady súdneho poplatku za zmenený návrh.

Právna zástupkyňa sťažovateľa doručila okresnému súdu 26. februára 2002 oznámenie týkajúce sa predmetu posudzovaného konania. Okresný súd vydal 27. februára 2002 pokyn na doručenie výzvy sťažovateľovi, aby v určenej lehote uhradil súdny poplatok

za zmenu návrhu. Okresný súd uznesením č. k. 9 C 114/00-117 z 27. februára 2002 pripustil zmenu návrhu v zmysle ustanovenia § 95 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

Právny zástupca odporcov doručil okresnému súdu 5. apríla 2002 ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní 24. apríla 2002. Na pojednávaní 24. apríla 2002 bolo ukončené dokazovanie a bol vyhlásený rozsudok vo veci samej. Zákonný sudca požiadal 17. mája 2002 o predĺženie lehoty na vypracovanie rozsudku z dôvodu jeho náročnosti na vypracovanie, pričom lehota bola predĺžená do 17. júna 2002.

Podľa úradného záznamu okresného súdu z 10. júna 2002 právny zástupca odporcov nahliadol v uvedený deň do posudzovaného spisu. Zákonný sudca požiadal 17. júna 2002 o predĺženie lehoty na vypracovanie rozsudku z dôvodu jeho náročnosti na vypracovanie, pričom lehota bola predĺžená do 17. júla 2002. Okresný súd vydal 9. júla 2002 pokyn na doručenie rozsudku účastníkom konania (č. l. 136 spisu). Rozsudkom č. k. 9 C 114/00-129 z 24. apríla 2002 okresný súd návrh sťažovateľa zamietol a zaviazal ho uhradiť trovy právneho zastúpenia odporcov.

Sťažovateľ doručil okresnému súdu 24. júla 2002 odvolanie proti predmetnému rozsudku. Okresný súd vydal 30. augusta 2002 pokyn na doručenie výzvy sťažovateľovi, aby uhradil súdny poplatok za podané odvolanie a odporcom, aby sa vyjadrili k odvolaniu sťažovateľa. Právny zástupca odporcov doručil okresnému súdu 13. septembra 2002 vyjadrenie k odvolaniu sťažovateľa.

Sťažovateľ doručil okresnému súdu 23. septembra 2002 návrh na prerušenie konania v zmysle ustanovenia § 109 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku. Okresný súd vydal 23. septembra 2002 pokyn na vypracovanie predkladacej správy krajskému súdu a zaslanie mu spisu za účelom rozhodnutia o odvolaní. Spis bol krajskému súdu doručený 27. septembra 2002.

Krajský súd nariadil 21. októbra 2002 termín pojednávania na 18. február 2003. Právna zástupkyňa sťažovateľa doručila krajskému súdu 15. januára 2003 žiadosť

o odročenie pojednávania na marec 2003 z dôvodu neprítomnosti sťažovateľa a 11. februára 2003 písomnosť preukazujúcu dôvody neprítomnosti na pojednávaní 18. februára 2003. Pojednávanie 18. februára 2003 bolo uznesením krajského súdu odročené na 11. marec 2003 z dôvodu ospravedlnenej neprítomnosti sťažovateľa a jeho právnej zástupkyne.

Podľa úradného záznamu krajského súdu z 5. marca 2003 právna zástupkyňa sťažovateľa nahliadla v uvedený deň do posudzovaného spisu. Na pojednávaní 11. marca 2003 vypovedal sťažovateľ a krajský súd uznesením č. k. 15 Co 416/02-169 rozsudok prvostupňového súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Predmetný spis bol okresnému súdu vrátený 9. mája 2003.

Podľa úradného záznamu okresného súdu z 23. apríla 2003 bol posudzovaný spis v zmysle opatrenia predsedu okresného súdu sp. zn. Spr. 3673/2002 z 15. apríla 2003 pridelený inému zákonnému sudcovi. Okresný súd vydal 16. mája 2003 pokyn na doručenie uznesenia krajského súdu účastníkom konania. Podľa úradného záznamu okresného súdu zo 4. júna 2003 právny zástupca odporcov nahliadol v uvedený deň do predmetného spisu.

Okresný súd vydal 17. júla 2003 pokyn na doručenie prípisu právnomu zástupcovi odporcov, aby v lehote 60 dní oznámil, či nie je možné ukončenie veci mimosúdnou dohodou. Právny zástupca odporcov doručil okresnému súdu svoje vyjadrenie 14. augusta 2003. Okresný súd vydal 8. júna 2003 pokyn civilnej kancelárii okresného súdu na prípravu rozhodnutia vo veci samej. Právna zástupkyňa sťažovateľa doručila okresnému súdu 2. júla 2004 žiadosť o nariadenie termínu pojednávania.

Okresný súd nariadil 13. októbra 2004 termín pojednávania na 24. november 2004. Na pojednávaní 24. novembra 2004 predniesla právna zástupkyňa sťažovateľa zmenu petitu návrhu a okresný súd uznesením pripustil zmenu žalobného petitu a pojednávanie odročil na 26. január 2005. Zároveň okresný súd vydal pokyn na pripojenie spisu sp. zn. D 418/97 k posudzovanému spisu a doručenie prípisu na predloženie písomností týkajúcich sa predmetu konania spoločnosti VA TECH International, spol. s r. o. Odpoveď na prípis bola okresnému súdu doručená 16. decembra 2004.

Okresný súd vydal 19. januára 2005 pokyn na zrušenie termínu pojednávania nariadeného na 26. január 2005 z dôvodu práceneschopnosti zákonného sudcu a stanovenie nového termínu na 2. marec 2005. Podľa úradného záznamu okresného súdu z 21. januára 2005 boli zrušenie termínu pojednávania 26. januára 2005 a nový termín pojednávania telefonicky oznámené právnym zástupcom účastníkov konania.

Právny zástupca odporcov doručil okresnému súdu 27. januára 2005 ospravedlnenie svojej neúčasti na pojednávaní 2. marca 2005 z dôvodu pobytu v zahraničí a požiadal o jeho preloženie na iný termín. Na pojednávaní 2. marca 2005 boli prítomní oboznámení s listinnými dôkazmi a pojednávanie bolo uznesením odročené na neurčito za účelom predloženia posudzovaného spisu predsedovi okresného súdu a následne ústavnému súdu.

Podľa úradného záznamu okresného súdu z 2. marca 2005 sťažovateľ nahliadol v uvedený deň do predmetného spisu. Okresnému súdu bola 15. februára 2005 doručená žiadosť predsedu okresného súdu o zabezpečenie písomného vyjadrenia zákonného sudcu k posudzovanému konaniu v určenej lehote. Podľa úradného záznamu okresného súdu zo 14. februára 2005 sa zákonný sudca k predmetnému konaniu nevyjadril (č. 1. 206 spisu). Záznamom uvedeným na č. 1. 206 posudzovaný spis končí.

Zákonný sudca uviedol prehľad úkonov v danej veci na č. 1. spisu nasledujúcom po č. 1. 206 spisu (bez označenia č. 1. spisu). Následne je v spise vložené vyjadrenie predsedu okresného súdu z 28. februára 2005 adresované ústavnému súdu bez označenia č. 1. posudzovaného spisu.

III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu, pričom nestačí, že štátny orgán vo veci koná (napr. rozhodnutia II. ÚS 157/02, I. ÚS 76/03). Až právoplatným rozhodnutím, bez ohľadu na to, či vyznie v prospech alebo neprospech účastníka, sa vytvára právna istota. Preto na naplnenie ústavného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby všeobecný súd iba o veci konal a nerozhodol ju s účinkami právoplatnosti a prípadne vykonateľnosti svojho meritórneho rozhodnutia.

Základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov sa naplní, ako to konštantne ústavný súd vo svojich rozhodnutiach uvádza, až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty ohľadom svojich práv (napr. rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 10/98, I. ÚS 89/99, III. ÚS 127/03 a ďalšie).

Sťažovateľ využil právny prostriedok, ktorého uplatnenie sa vyžaduje pred podaním návrhu na začatie konania pred ústavným súdom, a podal sťažnosť na prietahy v konaní 21. septembra 2004. Odpoveď predsedu okresného súdu na sťažnosť nebola sťažovateľovi k dátumu podania sťažnosti ústavnému súdu doručená.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (napr. rozhodnutia sp. zn. II. ÚS 813/00, III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníkov súdneho konania a postup samotného súdu.

Pokiaľ ide o kritérium „právna a faktická zložitosť veci“, ústavný súd konštatuje, že hoci predmetom sporu je žaloba o uhradenie finančnej sumy z dôvodu prenájmu

nehnutelnosti, ide o vec, ktorá patrí po skutkovej a právnej stránke do štandardnej rozhodovacej agendy všeobecného súdnictva s rozsiahlou judikatúrou v tejto oblasti. Predseda okresného súdu navyše vo svojom stanovisku neuviedol ako dôvod, prečo okresný súd dosiaľ vo veci nerozhodol, ani právnu, ani faktickú zložitosť prejednávanej veci.

Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd nezistil z posudzovaného spisu a vyjadrení účastníkov konania žiadnu okolnosť, ktorou by sťažovateľ prispel k priet'ahom v konaní.

Tretím hodnotiacim kritériom, ktorým ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, bol postup samotného okresného súdu. Pri skúmaní skutočnosti, či v dôsledku postupu okresného súdu došlo k porušeniu vyššie uvedeného práva, ústavný súd zistil, že tomu tak je, a to bez existencie zákonnej prekážky (napr. rozhodnutie II. ÚS 3/00).

Ústavný súd z prehľadu úkonov vykonaných okresným súdom v tejto veci zistil, že okresný súd nevykonal žiadny úkon v posudzovanej veci od 14. augusta 2003 do 13. októbra 2004 (14 mesiacov).

Predseda okresného súdu v stanovisku z 28. februára 2005 okrem prehľadu úkonov vykonaných v predmetnej veci uviedol, že súd konal v predmetnej veci plynule s výnimkou obdobia, keď došlo v konaní k zmene zákonného sudcu, čo však nemožno pokladať za zbytočný priet'ah v konaní.

Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení zároveň uviedol, že dĺžku konania považuje za primeranú okolnostiam prípadu, a to vzhľadom na rozsah požadovaných dokladov a dve zmeny žalobného petitu.

Ústavný súd s prihliadnutím aj na ustanovenie § 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku postup okresného súdu v predmetnej veci vyhodnotil ako konanie, v ktorom došlo k zbytočným priet'ahom zo strany okresného súdu v celkovej dĺžke 14 mesiacov (t. j. obdobie od 14. augusta 2003 do 13. októbra 2004).

Právo zaručené čl. 48 ods. 2 ústavy sa realizuje takým konaním všeobecných súdov, ktoré plynule smeruje k odstráneniu právnej neistoty osoby, ktorá sa obrátila na súd v konkrétnej veci (napr. rozhodnutie sp. zn. II. ÚS 40/97).

Na základe týchto dôvodov ústavný súd dospel k názoru, že bolo porušené základné právo s'ťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, tak ako mu ho zaručuje čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie základných práv a slobôd vzniklo nečinnosťou, môže ústavný súd prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

IV.

Pretože ústavný súd rozhodol o porušení práva s'ťažovateľa, zaoberal sa aj jeho žiadosťou o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie s'ťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde „Ak sa s'ťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.“

V konkrétnych okolnostiach danej veci ústavný súd nemajetkovú ujmu sťažovateľa vidí najmä v okolnosti, keď ani po uplynutí obdobia viac ako 4,5 rokov od podania jeho žaloby súdu nebolo v predmetnej veci rozhodnuté, pričom táto situácia vyvoláva u sťažovateľa pocit trvalej neistoty a pochybností týkajúcich sa uplatniteľnosti jeho finančného nároku. Ústavný súd preto považoval za primerané finančné zadosťučinenie sumu 10 000 Sk.

Pri stanovení výšky primeraného finančného zadosťučinenia vychádzal ústavný súd zo záujmu ochrany ústavnosti a zo zásad spravodlivosti, o ktoré sa opiera Európsky súd pre ľudské práva, keď priznáva spravodlivé zadosťučinenie podľa čl. 41 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu, preto ústavný súd žiadosti sťažovateľa o primerané finančné zadosťučinenie vo zvyšnej časti nevyhovel a priznanú sumu považoval za primeranú aj s ohľadom na dĺžku zbytočných prieťahov v posudzovanom konaní.

V súlade s ustanovením § 36 ods. 1 zákona o ústavnom súde trovy konania pred ústavným súdom uhrádza účastník zo svojho. Na základe ustanovenia § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktorý v odôvodnených prípadoch umožňuje ústavnému súdu podľa výsledku konania uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy, ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia, pretože ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľa bolo porušené, a teda mal vo veci úspech.

Podľa ustanovenia § 20 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška č. 655/2004 Z. z.“) účinnej od 1. januára 2005 patrí advokátovi za úkony právnych služieb vykonané pred dňom nadobudnutia účinnosti tejto vyhlášky odmena podľa doterajších predpisov.

Pri výške náhrady trov právneho zastúpenia ústavný súd vychádzal z ustanovenia § 13 ods. 8 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z.

o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška č. 163/2002 Z. z.“), ktoré upravuje výšku odmeny za zastupovanie pred ústavným súdom a podľa ktorého ak predmet sporu nie je oceníteľný peniazmi, odmena za jeden úkon je jedna tretina výpočtového základu.

Predmetom konania pred ústavným súdom je ochrana základných práv a slobôd, ktorá nie je oceníteľná peniazmi. Podľa § 1 ods. 3 vyhlášky č. 163/2002 Z. z. výpočtovým základom na účely tejto vyhlášky je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka.

Vzhľadom na skutočnosť, že dva úkony právnej služby boli realizované v roku 2004, ústavný súd vychádzal pri týchto úkonoch z oznámenia Štatistického úradu Slovenskej republiky, podľa ktorého za prvý polrok 2003 bola priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky 13 602 Sk.

Podľa takto určených kritérií je výška odmeny za dva úkony právnej pomoci – prevzatie a prípravu vecí a podanie vo veci samej - 4 534 Sk za každý úkon v zmysle ustanovenia § 16 ods. 1 vyhlášky č. 163/2002 Z. z., t. j. spolu 9 068 Sk. Ústavný súd rozhodol aj o priznaní náhrady výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu podľa § 19 ods. 3 vyhlášky č. 163/2002 Z. z. v spojení s ustanovením § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., t. j. dvakrát 136 Sk, teda spolu 272 Sk.

Podľa takto určených kritérií je správny výpočet trov v sume 9 340 Sk, ktorú ústavný súd zaviazal uhradiť okresný súd na účet právnej zástupkyne sťažovateľa (ustanovenie § 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 Občianskeho súdneho poriadku).

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto nálezu.

V zmysle čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, je potrebné pod „právoplatnosťou rozhodnutia“ uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. marca 2005